

До 75-річчя члена-кореспондента Національної Академії наук України, доктора філософських наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, почесного доктора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна ГОЛОВАХИ ЄВГЕНА ІВАНОВИЧА

З В І Т

про результати дослідження

ФЕНОМЕН ГОЛОВАХИ В УКРАЇНСЬКІЙ СОЦІОЛОГІЇ

2025

Мета дослідження:

артикулювати унікальний образ Євгена Івановича Головахи як ученого, колеги, людини, його роль у розвитку соціологічної науки.

Завдання дослідження:

1. Виявити та проаналізувати ключові риси феномену Головахи.
2. Окреслити вплив феномену Головахи на соціологічну спільноту.
3. Створити неформальний (але достовірний) портрет Є.І.Головахи.

Методологія дослідження

Експертне опитування колег, друзів, учнів і шанувальників з проханням надати коротку, довільну й максимально чесну відповідь на запитання **«ЩО НАЙПЕРШЕ СПАДАЄ ВАМ НА ДУМКУ, КОЛИ ВИ ЧУЄТЕ ІМ'Я "ЄВГЕН ГОЛОВАХА"»?**

Для мене **ЄВГЕН ГОЛОВАХА** —
це жива переконлива

АЛЬТЕРНАТИВА:

А — авторитарності, Б — байдужості,
В — вульгарності, Г — гордині,
Д — дріб'язковості, Е — егоїзму,
Є — єхидності, Ж — жадібності,
З — зарозумілості, І — ідиотизму,
Й — йолопству, К — конформизму,
Л — лукавству, М — марнославству,
Н — нудності, О — обмеженості,
П — пихатості. Р — резонерству,
С — самозакоханості, Т — тупості,
У — угодництву, Ф — фальшивості,
Х — хамелеонству, Ц — цинізму,
Ч — чванству, Ш — шаблонності,
Ю — юродству, Я — яловості
і всьому негативному в людській природі.

*Бакіров
Віль Савбанович,
Президент
Соціологічної
асоціації України*

**Із ювілеєм, дорогий Євгене Івановичу!
Продовжуйте свою альтернативність!**

Коли чую ім'я Євгена Головахи, одразу згадується, що в українській соціології є не лише структура, а й душа з іронією. Головаха — це як Бурд'є у бордовій вишиванці: глибоко, витончено, але емоційно й близько до серця.

Ольга Куценко

Людмила Сокурянська: «Мої асоціації з іменем Євген Головаха»

Кращий поет серед соціологів та кращий соціолог серед поетів

Кошовий отаман українського соціологічного козацтва, якому притаманні всі чесноти легендарного Івана Сірка, окрім однієї, бо непитущих серед нас немає (див. моє фото)

Людина, яка завжди знаходиться в центрі подій (див. відому картину невідомого автора «Соціологи пишуть листа до Президії МСА»).

Палкі вітання неперевершеному та незрівнянному
Майстру від мріючих стати його Маргаритою !

Дорогий Євгене Івановичу, будьте Ви нам здорові
і просто будьте! Цю чарку я п'ю за Вас!

Будьмо !

P.S. Мій внесок до другого видання книги В.Паніотто
«Соціологія в анекдотах»: «Трампа Дональд — американ-
ський політик часів Євгена Головахи».

Класик, на плечах якого міцно облаштувалася українська соціологія.

Н. Черниш

Світлина В.І. Паніотто (2008), нова редакція (2025)

«Академічний оптимізм, обґрунтований довгою емпіричною динамікою: Україна знову в стані кризи? Ні, то вже така форма стабільності. Все буде добре, але не відразу і не в усіх».

Олексій Антипович

*Тетяна Бондар,
директор Українського
інституту соціальних
досліджень імені
Олександра Яременка*

Пам'ятаю нашу спільну поїздку після одного із заходів САУ з Черкас до Києва. Володіючи неймовірним відчуттям бачити красу навколо, Євген Іванович звернув увагу на безлюдний романтичний острівець посеред Дніпра, відкрив вікно машини із пропозицією надихатися квітом акації вздовж дороги та намілюватися березовим гаєм, вів гумористичні, філософські роздуми щодо паління та кави (бо треба ж якось налаштувати водія зупинитися) і з філігранним аналітичним підходом вибирав найсмачнішу пахлаву з фісташками на заправці. Многая літа !!!

Коли чую ім'я Євген Головаха, одразу уявляється людина, яка міряє температуру суспільства точніше за будь-який термометр. Соціолог із душею поета — рідкісне поєднання аналітичного розуму й ліричного серця.

Ольга Бурова

Євген Іванович вміє пояснити, куди ми йдемо, навіть якщо дорога складається із суцільних обхідних шляхів.

*Вікторія Бєляєва, магістерка соціології,
секретарка Правління САУ*

«СОЦІОЛОГІЯ — наука, яка переконує в тому, що навіть якщо в суспільстві неможливо жити, його цілком можна вивчати».

Головаха Євген «Альтернативна соціологія: словник для неслужбового використання»

Євген Головаха — це праксеологічно і навіть етимологічно поєднання двох лексем: «голова» та «ха». Почуття гумору завжди було ознакою розуму, відкритості, демократичності, і Євген Іванович Головаха — словникова ілюстрація цього. І не тільки для словника «Альтернативна соціологія завдає удар у відповідь» або «Альтернативна соціологія. Нова надія».

Олександр Голіков

Які у мене асоціації виникають при спробі коротко охарактеризувати шановного Євгена Івановича? Я колись, сподіваюся, що не помиляюся, писав чи десь виступав і говорив, що Євген Іванович Головаха у мене асоціюється з лицарем. Лицарське ставлення до роботи, до друзів та недругів, до жінок та сім'ї. Але тепер можу додати ще й асоціацію з іронією. Знову ж таки, іронією в ставленні до роботи, до людей і суспільства та навіть до самого себе. Гадаю, що, мабуть, саме іронія рятує його ментально (як обладунки рятують лицаря) під час роботи з такими неоднозначними та навіть небезпечними концептами, як «подвійна інституалізація», «аморальна більшість», «суспільство без довіри» тощо. Без іронії робота з такими концептами може мати депресивні наслідки для дослідника. А іронія рятує. Отже, моя асоціація - це «іронічний лицар».

Андрій Горбачик

Гуру соціології. Коли стоїш поряд із Євгеном Івановичем Головахою, індекс щастя і самопочуття зростає на всі 100%. Відсоток соціологічного стилю мислення — на 78%, а решта 22% — в шоці від глибини причинно-наслідкових зв'язків спільного фото. Через рефлексію про амбівалентність, трансформацію і каузометрію на обличчі лише відчуття неможливості ситуації спільного фото з соціологічним гуру.

З повагою Гудзенко Олеся — доцентка, кандидатка соціологічних наук, доцентка Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Для «Альтернативной социологии-2»

Сколько нужно академических социологов, чтобы закрутить лампочку? Три. Бакиров будет руководить процессом, Сокурная закручивать лампочку, а Головаха декламировать стихи.

Сергей Дембицкий

МОЄ СПРИЙНЯТТЯ ЄВГЕНА ГОЛОВАХИ:

Людина невичерпних інтелектуальних можливостей, насичена карколомними ідеями, постійно у пошуках оптимального вирішення складних проблем, не цурається гумору, особливо тоді, коли він занурюється в осмислення довілля (передовсім позапрофесійного).

IN VINO VERITAS, як і у пролегоменах професора Євгена Головахи про соціальне буття.

БУДЬМО – SALUTE !!!

Володимир Євтух

Для мене ім'я Євгенія Івановича Головахи — це знак довіри: до науки, до думки, до Людини й до того діагнозу, який він поставив нашому суспільству.

Оксана Жуленьова

Людина, яка реалізувалася, попри надзвичайні складнощі. Бо, як любив розповідати про себе сам Євген: «Важке дитинство! Батьки професори, міг запросто спитися...»

Олена Злобіна

Євгені Івановичу, Ви навчили нас бачити життя як глибоке, багатогранне дослідження, де кожен пересічний українець — це не просто особистість, а важлива складова соціальної структури з індексом життєвої стійкості, індексом соціального самопочуття та власними, унікальними індикаторами щастя.

Особливо викарбувалися в пам'яті зустрічі у місті корабелів, Ольвійський форум і продуктивні майстер-класи в Коблево, де професійне спілкування, натхнення морським повітрям, дарувало нові соціологічні ідеї.

Ви запевнили усіх, що «почуття гумору» — це не просто вміння жартувати, а важливий соціологічний маркер, який допомагає долати кризові ситуації.

Щиро раді, що Ваш особистий «індекс гумору» завжди на найвищому рівні.

Міцного здоров'я, довголіття, нових здобутків у світі соціології і щоб у Ваших дослідженнях завжди фіксувалися тільки позитивні соціальні тренди!

Людмила Калашнікова

ЩО НАЙПЕРШЕ СПАДАЄ
ВАМ НА ДУМКУ,
КОЛИ ВИ ЧУЄТЕ ІМ'Я
«ЄВГЕН ГОЛОВАХА»?

**Один з найвидатніших.
Серйозна соціологія
з усміхненим обличчям!**

З ювелеєм,
Євгене Івановичу!!!

*Соціологічна спільнота
м. Кам'янське,
Дніпровський державний
технічний університет*

Що найперше спадає на думку, коли чуєш
ім'я Євген Головаха ?

Напевно, те саме, що й у більшості соціологів в Україні: «О, це ж Головаха!». А далі — лавина асоціацій: інтелект, іронія, точність думки, неймовірна пам'ять, неповторна інтонація голосу на усіх засіданнях конференцій, форумів чи публічних виступів і відчуття, що

тебе чують і підтримують. А ще — соціологія як спосіб життя і як інструмент виживання в нашому суспільстві. У моєму професійному житті Євгеній Іванович — фігура знакова. Це не просто ім'я на титульній сторінці монографії чи директор Інституту соціології НАН України. Це Людина, з якою були і перші важливі професійні зустрічі, і неформальні розмови на карпатських вершинах, і змістовні дискусії на усіх Львівських соціологічних форумах, і той самий його відгук як офіційного опонента на докторську дисертацію, який перечитуєш через роки й досі відчуваєш — тебе побачили, оцінили, в тебе повірили. Він — один із тих, хто, здається, завжди знав, що відбувається в суспільстві навіть до того, як воно саме про це здогадалося. Його інтерв'ю розбираємо на цитати, бо кож-

на — влучна, як соціологічна метафора і добрий жарт водночас. Як от улюблена з Альтернативного словника: «Соціологія — це наука, яка переконує, що навіть якщо в суспільстві неможливо жити, його можна вивчати». Євгеній Іванович — це не тільки потужний інтелект, а й величезне добре серце. Завжди відкритий до спілкування, до підтримки молодих, до нових ідей. Його постать — це міст між поколіннями соціологів, приклад академічної гідності, мудрості й надзвичайної людяності. І з кожним роком усе більше розумієш, як пощастило бути в цьому професійному соціологічному колі, чути його слово, отримувати його оцінку та відчувати завжди підтримку.

Многая і блага лїта Вам, Євгенію Івановичу, в доброму здоров'ї, зі стійкою динамікою життєвих показників, позитивним індексом щастя й мінімальним рівнем стресу навіть під час читання новин! Бажаємо ще довгі роки з невичерпною силою серця і розуму далі надихати, підтримувати, бути прикладом для наукової спільноти та нових поколінь соціологів! Дякуємо, що Ви є !

Наталія Коваліско

Євген Головаха — оригінальний мислитель, інтелектуал найвищого ґатунку, який спрямовує мейстрім вітчизняних соціологічних досліджень у русло сучасного знання, формує тренд мислення і практики науковця XXI століття. Без «підхалімажу», але з радістю констатую: природа щедро обдарувала його талантами — світлим розумом, здатністю аналітично мислити, працьовитістю. Людина енциклопедичних знань. Мудрість йде за Євгеном Івановичем, але він йде завжди швидше і попереду. Яскравий трудовий шлях забезпечив йому почесне місце серед когорти видатних соціологів сучасності, а науковий доробок став підґрунтям для нових напрямків соціологічного пошуку. Він належить до тих науковців, яких поважають і до котрих дослуховуються, йому вдалося у круговерті життєвих перелогів досягти щедроліття. Свідомість Євгена Головахи не «приглушена» новітніми технологіями і глобалізаційними процесами і всенівелюючими ідеологічними спекуляціями та маніпулюваннями. Свідченням останнього є його інноваційні ідеї глобальних пріоритетів людства та особливостей формування сучасного порядку денного. Входячи до грона українських науковців, Євген Головаха спрямовує свої зусилля на поглиблення міжнародних зв'язків із зарубіжними науковими інституціями.

Голова Житомирського відділення САУ Микола Козловець

Соціологічна розвідка донесла, що в реєстрового члена САУ, професора, члена-кореспондента НАН України, менеджера цілком легальної установи «Інститут соціології НАН України» Є. І. Головахи 75-річний Ювілей.

— Члени Житомирського відділення САУ щиро і сердечно вітають велико-стажного й активного соціолога-інтелектуала Євгена Івановича Головаху з досягненням «класичного соціологічного» віку та ухвалюють:

— по-перше, за виняткову працьовитість, дисциплінованість і відданість соціологічній науці, розробку альтернативної соціології оголосити подяку;

— по-друге, незважаючи на всі свої номінації, нагороди і регалії, у своїй науковій, творчій діяльності продовжувати осмислювати виклики часу і все, що відбувається в сучасному українському суспільстві та глобалізованому світі;

— по-третє, бути таким же активним, енергійним науковцем зі світлим розумом та здатністю аналітично мислити, світити завжди і скрізь;

— по-четверте, вислів: «Усе в наших руках — тому їх не можна опускати» нехай і надалі буде імперативом його життя, особливо тепер, в надскладний для українців час;

— по-п'яте, і далі не прогинатися під кон'юктуру, обставини та щохвилинні течії, а дорожити своїм ім'ям, творчими здобутками, слідувати своїм переконанням і дотримуватися незаперечних істин і правил;

— по-шосте, мріяти й далі, але мріяти обережно, оскільки мрії часто збуваються;

— по-сьоме, нехай його душу і далі наповнюють все новим та зростаючим захопленням і благоговінням дві кантівські речі: зоряне небо і моральний закон.

Від імені і за дорученням Житомирського відділення САУ Микола Козловець

З усмішкою про серйозні речі.

Колісник Лариса, м. Дніпро, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Женя, mon chère, вітаю з ювілеєм! Цифри, правда, дещо дивують, бо ми знайомі вже років сто. Здоров'я тобі, успіхів, подій, які радують, а нам нескінченного, мудрого, іронічного, соціологічного спілкування з тобою у ці непрості часи.

Наталія Костенко

Незручний для проросійських громадян.

Кривошеїн Віталій, м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«Коли я чую ім'я «Євген Головаха», у пам'яті одразу виникає образ соціолога, який вміє поєднувати ясність думки з елегантністю іронії. Це той випадок, коли компас не лише показує напрям, а ще й усміхається в дорозі. Він зробив соціологію не лише точною, а й людяною. З ним змінна має характер, а змінність — смисл. Його афоризми — це методологічні посібники в одній фразі. Він вміє бути строгим у науці й поблажливим у побуті і навпаки, коли це потрібно. Поруч із ним навіть складні поняття не відчують себе загрозливо. Він не просто викладає соціологію — він живе нею так, як музикант живе партитурою. Євген Іванович — це та рідкісна школа, де серйозність не боїться усмішки, а гумор не заважає глибині. І зрештою, коли Головаха мовчить, теж хочеться записати цитату».

Максим Лепський

Шановний Євгене Івановичу ! З ювілеєм !

У часи, коли смисли розсіюються, мов дим над втомленим атакованим містом, і навіть слова втомлюються від зайвого вжитку, Ви залишаєтеся для української соціології тим, ким для навігатора є компас — джерелом орієнтації, стійкості й непохитної інтелектуальної гідності. Ваш внесок у становлення української соціології не лише вимірюється науковими здобутками, організаційною працею чи концептуальними рамками. Ви — живе втілення ідеї публічної соціології, яка не боїться виходити з бапти зі слонової кістки, щоб говорити з суспільством ясно, чесно і глибоко. Ви навчили нас, що соціологія — це не лише про метод і змінну, а передусім про гідність розуму, відкритого до світу, про відданість істині і про ту рідкісну якість, яку в академії часто вважають другорядною — мудрість. Ви завжди були поруч із молодими — не як суддя, а як співрозмовник; не як ієрарх, а як майстер. І кожен, хто мав щастя бути поруч із Вами, пам'ятає ці миті як привілей. Бо поруч із Вами ніколи не губилася дорога, навпаки, з'являлася впевненість, що шлях, хай яким складним він буде, має смисл. Ваші соціологічні афоризми — це окрема епістемологія в дії. Їх хочеться цитувати, вивчати, вставляти між рядками методичних рекомендацій, просто щоб не загубити людське в науковому. Ваше знамените: «Я очолюю етичний комітет Соціологічної асоціації України — професійної етики. В побутову етику я не втручаюся» - це не просто дотеп. Це формула гармонії між свободою, відповідальністю і здоровим глуздом. Це Ваша школа. В день Вашого народження дозвольте побажати Вам того, що найцінніше — ясності думки, світла серця, вдячності поколінь, спокою в душі та козацького здоров'я! Нехай поруч завжди будуть ті, хто здатен розділити з Вами не лише науковий інтерес, а й тишу мудрості. Нехай Ваш голос ще довго звучить у залах, де думають про Україну, і в серцях тих, хто лише вчиться відчувати її.

*З повагою, шаною і вдячністю професор Максим Лепський,
від себе, колег, учнів і співрозмовників із Запоріжжя,
для яких Ви стали взірцем, а
Ваша присутність — благородною ознакою того,
що соціологія в Україні — жива, сильна і гідна.*

ГОЛОВАХА – 75

Євген Головаха — справжній скарб наукової спільноти України. Сучасну українську соціологію неможливо уявити без Євгена Івановича, його фундаментальних досліджень та наукових праць, які стали інтелектуальними орієнтирами для багатьох соціологів, надважливих та цікавих інтерв'ю, які розбирають на цитати, його чудових словників з неординарним та іронічним поглядом на соціологію.

Лісєнко Олена — доктор соціологічних наук, професорка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення Соціологічної асоціації України

«ФРЕЙДОМАРКСИЗМ – марксистська теорія, яка стверджує, що від сексуальної революції пролетаріат може отримати більше задоволення, ніж від соціальної».

Головаха Євген «Альтернативна соціологія: словник для неслужбового використання»

Яскравий, харизматичний, ніколи до кінця не передбачуваний у своїх роздумах вчений, людина, яку завжди бажаєш почути, бо завжди буде щось, що відповідає твоїм власним думкам. Особистість, яка приваблює й зваблює своєю нестандартністю й водночас своїм уважним й дбайливим ставленням до іншого, цікавістю до життя колег, учнів, спільноти. Мені пощастило Вас знати, шановний Євген Іванович, бажаю Вам здоров'я й багато творчих років попереду!

Оксана Личковська- Небо

Коли чую ім'я Євгена Івановича Головахи, переді мною постає найавторитетніший голос української соціології в публічному просторі — класика сучасної соціології, «народного академіка» без пафосу, точного прогнозіста, експерта, якому довіряють навіть ті, хто сумнівається в самій соціології. Людина золоті професійної проби й водночас — добрий, надійний друг, який бачить глибше й ширше, ніж більшість.

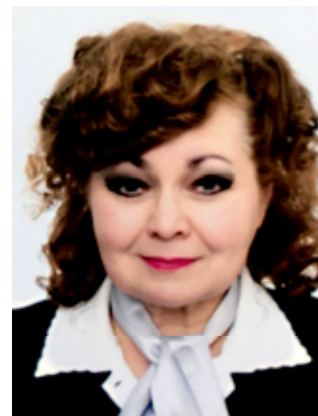
Якщо Євген Головаха щось сказав, варто дослухатися: суспільство вже змінилося, просто ми ще мімікруємо під старі соціальні інститути й звички.

Алла Лобанова

Моє перше враження про Євгенія Івановича Головаху — ОРАТОР, ОРАКУЛ, ОПОЗИЦІОНЕР !

Прискіпливо спостерігаю з кінця 1980-х: верифіковано !

Ірина Мариніч

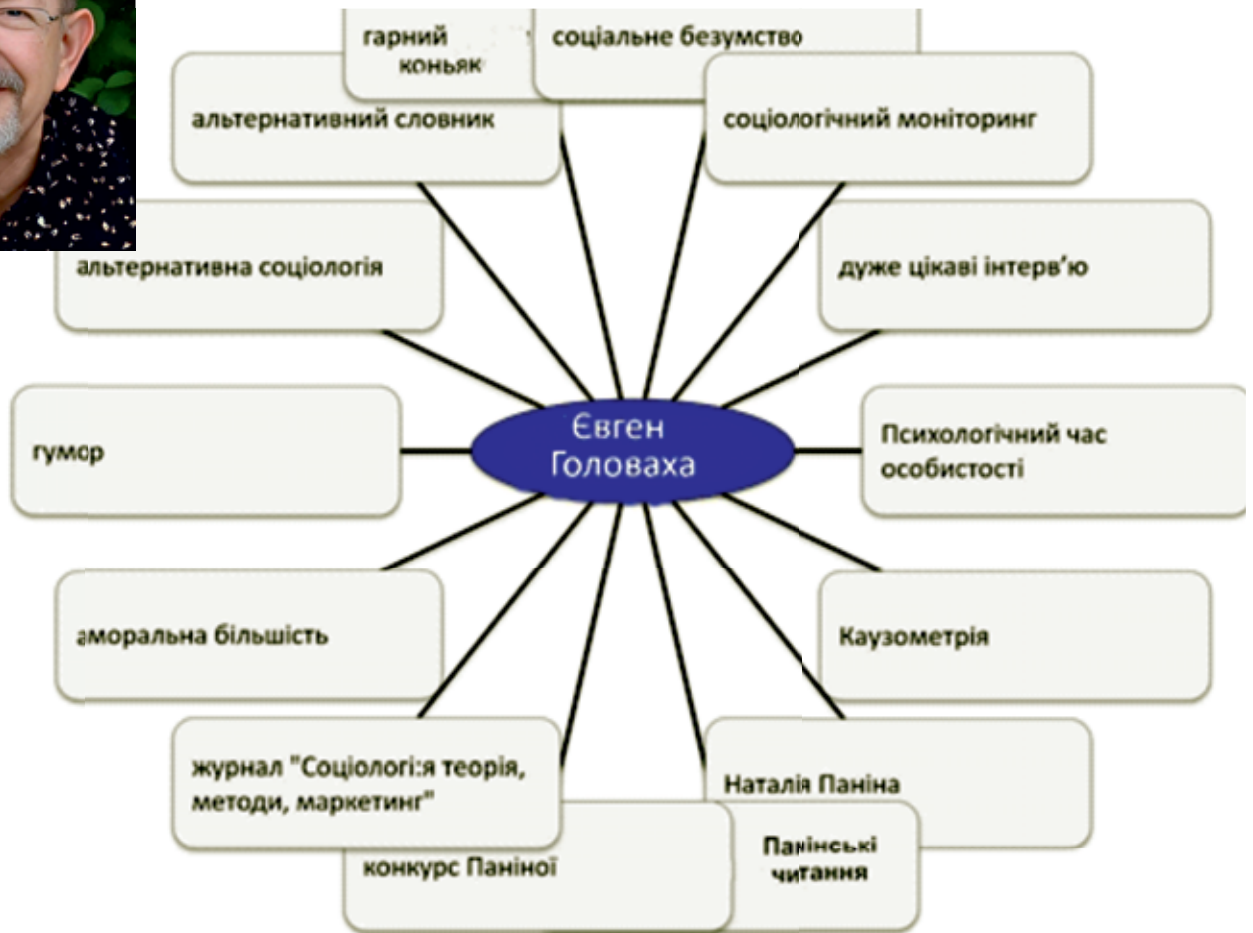
Перш за все на думку спадають заслуги, нагороди і регалії, оскільки про них йдеться у передмові. А також увесь невеличкий словник комічно-засуджувальної лексики, яким обов'язково скористався б Євген Іванович, аби висловити своє ставлення до заслуг, нагород, регалій та формалізму взагалі. А вже після цього розумієш, що асоціації з Євгеном Івановичем не мають бути швидкими та напівінстинктивними, оскільки про Головаху треба думати вдумливо (!) і асоціації підбирати з головою. Мабуть, це і є найбільш доречна асоціація з Головахою: асоціація зі здатністю та обов'язком думати, і не аби як, а оригінально та з самоіронією, аби відповідати самій сутності об'єкту асоціювання.

Олена Мурадян

Що найперше спадає Вам на думку, коли Ви чуєте ім'я «Євген Головаха»?

Володимир Паніотто

Євген Головаха — це справжній лицар української соціології, головною «суперздібністю» якого є вміння перекладати будь-яку складну наукову ідею з академічної мови на «людську». Він робить це так влучно й дотепно, що його можна цитувати навіть в мемах.

Шановний Євгене Івановичу, бажаю Вам ще багато творчих років попереду і щоб Ваш власний «індекс щастя» ніколи не залишав найвищих показників!

Чекаю на «Альтернативну соціологію в картинках»! Нейромережа навіть вже згенерувала обкладинку.

З повагою Світлана Романенко

Євгеній Головаха — це людина, в імені якої частинка «геній» звучить як соціологічно обґрунтований факт: інтелектуальна глибина, стратегічне бачення, витончена іронія та шалена енергія — все в одній особі. Як блискучий дослідник і публічний інтелектуал, він формулює суспільні діагнози так влучно, що аплодують колеги, визнає академія і з часом погоджується саме суспільство. Він — джерело натхнення і взірць для кількох поколінь українських соціологів. Пишаюся бути його колегою, сучасницею, бути серед тих, чий спосіб думати сформовано його ідеями.

Олена Симончук, Інститут соціології НАН України, завідувачка відділу соціальних структур, докторка соціологічних наук

Вікторія Смакота, відділ економічної соціології ІС НАНУ

Це людина з глибоким інтелектом та багатограним талантом, яка поєднує науковий підхід із творчістю й філософським осмисленням суспільства і життя. Це видатний вчений, який робить вагомий внесок у розуміння соціальних процесів, а також творча особистість, яка плекає духовні й гуманістичні цінності через поезію і короткі, влучні вислови — афоризми, які часто містять філософські чи соціальні узагальнення...

«В житті стає все більше прекрасного, коли вміти його бачити, і все більше бруду, якщо вміти його не помічати».

«Коли про тебе кажуть тільки добре, переконайся, чи ти іще живий».

Відділ соціальної експертизи Інституту соціології НАНУ

Перші 75

Вітаю, безкомпромісний і щирий, витончений та самоіронічний, блискучий інтелектуал! Коли я чую ім'я «Євген Головаха», мимоволі згадується мить, коли ми познайомилися. Це було 25 років тому: Міленіум. Алушта. Берег Чорного моря. Конференція, організована Міжнародним фондом “Відродження”. Серед учасників — Мирослав Попович, Євген Бистрицький, Віктор Малахов, Вадим Скуратівський, Назіп Хамітов, Наталія Вяткіна і багато інших неймовірних співрозмовників. Саме там я вперше зустріла Євгена Головаху і Наталію Паніну. Ввечері після чергової дискусії вони йшли берегом моря і тихо розмовляли, насолоджуючись терпким смаком культури нескінченного діалогу. Здавалось, весь всесвіт тоді занурився у лагідну глибоку тишу,

в загадкову точку буття “тут і тепер”, пронизану променями тотального щастя і кохання. Через 4 роки вибухне перший Майдан, ще через 2 роки Наталія Паніна піде в засвіти, а потім буде Революція Гідності та війна. Але тоді всі ми були щасливі і наївні, як діти: “КримНаш”, перші кроки Незалежності, віра в майбутнє України, прориви у науці, нові вектори у творчості, відкриття у мистецтві. Коли я чую ім’я «Євген Головаха», перед очима ностальгічний образ Едему, в який ми вже ніколи не повернемося. Сьогодні Євген Головаха відзначає перші 75. Далі — буде. To be continued.

Лідія Стародубцева, докторка філософських наук, професорка

Для мене Євген Головаха - це людина, яка з легкістю і деталізовано може розповідати про відмінності поміж гаруспіками і авгурами!

Павло Федорченко-Кутуєв

ЩО НАЙПЕРШЕ СПАДАЄ ВАМ НА ДУМКУ,
КОЛИ ВИ ЧУЄТЕ ІМ’Я «ЄВГЕН ГОЛОВАХА»?

Гідний

Організований

Лідерський (легітимний)

Оптимістичний

Відповідальний

Авторитетний

Харизматичний

Активний

Валентина Чепак

Шановний ювіляре, ГОЛОВА...ХА!!!

Є!! ГЕН... ГЕН!!! ГЕН!!!

Ви з тих, про кого кажуть: «У розумної голови — сто рук!». І це не перебільшення: Ви вивчаєте суспільство, зміцнюєте команду соціологів, визначаєте пріоритети — і все це робите легко і з упевненістю.

Ви мов ядерний реактор. І в житті !!! І в науці!!!

Здається, що Вас, як мінімум, троє: один керує, другий досліджує, третій презентує, а всі разом ще й встигають на всі зустрічі, форуми, конференції. ВИ — вчений світового рівня!

А в нашому випадку Голова — з ВЕЛИКОЇ літери!

Отож, нехай здоров'я буде міцним, думка — ясною, а серце — спокійне і задоволене тим, що Ви робите.

Нехай козацька відвага, академічна мудрість і людська щирість завжди будуть поруч з Вами на багато літ!

*Від імені черкаських соціологів Людмила Дудко –
голова Черкаського відділення САУ*

Перше, що мені спадає на думку, коли чую ім'я «Євген Головаха», так це: «Скільки ж мені років, якщо ми з ним йдемо по життю пліч о пліч вже п'ятдесят три роки?!» А його донька Інночка свідок цього.

Микола Шульга

Місце зустрічі змінити не можна! Між знімками промайнули 50 років

Звіт за результатами жартівливого експертного опитування до 75-річчя Євгена Івановича Головахи*

Тема дослідження: Феномен Головахи

Форма опитування: Відкрите запитання у довільній формі.

Експерти: Колеги, учні, друзі та шанувальники Євгена Івановича, які добре його знають і відчують феномен його постаті.

1. Загальна характеристика образу

На основі півсотні відповідей постає яскравий, багатогранний, іронічно-філософський образ соціолога, мислителя, поета, наставника і живого символу української соціології — Євгена Івановича Головахи. Ключові риси образу, які найчастіше згадувались:

- Інтелект — глибокий, аналітичний, багатовимірний.
- Іронія — як стиль, захист, інструмент і суть мислення.
- Академічний оптимізм — тверезий, але обнадійливий.
- Гумор — інтелектуальний, тонкий, афористичний.
- Поетичність — не лише у віршах, а й у думках.
- Прозорливість — бачить і формулює соціальні діагнози раніше за всіх.
- Людяність і тепла присутність — як підтримка, діалог, увага до інших.
- Публічність — «народний академік», чия думка впливає на суспільну свідомість.

2. Тематичні блоки узагальнення відповідей

2.1. Євген Головаха як мислитель і науковець

- «Оригінальний мислитель, інтелектуал найвищого ґатунку»;
- «Людина, яка поєднує академічну строгість і поетичну гнучкість»;
- «У ньому живе інтелектуальний компас для всієї української соціології»;
- «Автор соціологічних діагнозів, які випереджають свій час».

2.2. Євген Головаха як особистість

- «Іронічний лицар української соціології»;
- «У ньому поєднуються голова і ха — розум і сміх»;
- «Кошовий отаман соціологічного козацтва»;
- «Людина з чаркою істини і поглядом мудрості».

*Узагальнений портрет Євгена Головахи, зроблений штучним інтелектом.

2.3. Соціологія в його виконанні

- «Соціологія — не лише інструмент, а стиль життя і форма гумору»;
- «Його афоризми — це методологічні посібники в одній фразі»;
- «Він навчив бачити у кожному українці соціальну структуру, індекс і зміст»;
- «Коли Головаха мовчить, теж хочеться записати цитату».

2.4. Взаємодія з іншими

- «З ним хочеться сперечатися, думати, слухати»;
- «Він не суддя — він співрозмовник і вчитель»;
- «Його відгук на дисертацію перечитують через роки»;
- «Міст між поколіннями соціологів».

3. Феномен Євгена Головахи (висновок)

Феномен Євгена Головахи — це здатність поєднувати:

- глибину думки з ясністю форми,
- академічну прецизійність з людяністю,
- строгість науки з ліризмом культури,
- безкомпромісність у поглядах з доброзичливістю в діалозі,
- соціологічну дистанцію з громадянською включеністю,
- енциклопедичну широту з конкретною точністю,
- гумор із гідністю,
- іронію з етикою.

Євген Головаха — це бренд, символ, афоризм, школа, епістемологія і людське серце в одній постаті.